2043-0492/0

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LA FACADE AVANT ET LA TOITURE DE L'IMMEUBLE SIS RUE MARCHE AU CHARBON 74 A BRUXELLES.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 13 novembre 2002 entamant la procédure de classement comme monument de la façade avant et de la toiture de l'immeuble sis rue Marché au Charbon 74 à Bruxelles;

Vu l'avis émis par le Collège des Bourgmestre et Echevins de la Ville de Bruxelles en date du 8 mai 2003;

Vu l'avis de la CRMS émis en séance du 4 février 2004;

Considérant que les propriétaires n'ont pas transmis d'observations dans les délais prescrits dans l'article 20 de l'ordonnance du 4 mars 1993;

Sur la proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et du Secrétaire d'Etat chargé des Monuments et Sites,

ARRETE

Article 1 – Sont classés comme monument la façade avant et la toiture de

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE VOORGEVEL EN HET DAK VAN HET GEBOUW GELEGEN KOLENMARKT 74 TE BRUSSEL.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op het artikels 22 en 23;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 13 november 2002 houdende instelling van de procedure tot bescherming als monument van de voorgevel en het dak van het gebouw gelegen Kolenmarkt 74 te Brussel;

Gelet op het advies van het college van Burgemeester en Schepenen van Stad Brussel uitgebracht op 8 mei 2003;

Gelet op het advies van de KCML uitgebracht op 4 februari 2004 ;

Overwegende dat de eigenaars geen opmerkingen hebben meegedeeld binnen de termijn zoals voorgeschreven in artikel 20 van de ordonnantie van 4 maart 1993;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van de Staatssecretaris belast met Monumenten en Landschappen,

BESLUIT

Artikel 1. – Worden beschermd als monument de voorgevel en het dak van het

GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE • CHANCELLERIE • COLLEGE VERENIGING DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING • KANSELARIJ • COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

l'immeuble sis rue Marché au charbon 74 à Bruxelles, connu au cadastre de Bruxelles, 1ère division, section A, 1ère feuille, parcelle n° 110d en raison de son intérêt historique, artistique et esthétique, précisé dans l'annexe I du présent arrêté.

Art. 2 – La zone de protection relative au monument décrit dans l'article 1er comprend l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que les parties de parcelles reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 3. – Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 01 AVR. 2004

gebouw gelegen Kolenmarkt 74 te Brussel, bekend ten kadaster van Brussel, 1ste afdeling, sectie A, 1ste blad, perceel nr. 110d wegens zijn historische, artistieke en esthetische waarde zoals nader bepaald in bijlage I van dit besluit.

Art. 2 - De vrijwaringzone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde monument betreft het geheel van de percelen en de wegen, evenals gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek zoals afgebakend op het plan van bijlage II van dit besluit.

Art. 3. – De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 01 AVR. 2004

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

Jacques SIMONET

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

Willem DRAPS

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE • COLLÈGE RÉUNI DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE • CHANCELLERIE

Copie certifiée conforme

Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE

Gilles CLAEREBOUT

KANSELARIJ

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING • VERENIGDE COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE • KANSELARIJ

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT DE LA FACADE AVANT ET DE LA TOITURE DE L'IMMEUBLE SIS RUE MARCHE AU CHARBON 74 A BRUXELLES.

Réf. Cadastrale : Bruxelles, 1ère division, section A, 1ère feuille, parcelle n°110d

Description sommaire :

La façade de l'immeuble sis au n°74 de la rue Marché au Charbon reste le seul témoignage d'une époque très ancienne ; en effet, en 1960, l'immeuble est démoli et reconstruit derrière cette façade qu'on maintiendra debout. Quelques peu modifiée dans ses ouvertures et recouverte d'un cimentage, cette façade était celle d'une importante maison traditionnelle de la fin du XVIIème et du début du XVIIIème siècle.
Elle comporte deux hauts niveaux et quatre travées sous un pignon chantourné. Celui-ci est ponctué aux extrémités d'une sphère et au centre d'une lucarne accostée d'ailerons et coiffé d'un fronton courbe.
A droite du rez-de-chaussée transformé pour le commerce, s'inscrit un portail au cintre mouluré timbré d'une clef repris sur des impostes saillantes. Celles-ci sont reliées par une traverse sous une baie fermée par une grille rayonnante en fer forgé.
A gauche de la vitrine, se situe une porte sous linteau droit entre deux pilastres à refends.
La partie supérieure est rythmée et accostée de pilastres composites entre lesquels s'insèrent de hautes fenêtres à traverses. Ces ouvertures sont précédées d'un garde-corps à balustres et surmontées dans les travées extrêmes par deux oculi repris sous un larmier à clé. Au même niveau, situé au centre de la façade, deux baies jumelées sous linteau droit et protégées par un larmier sont munies de garde-corps en ferronnerie. Au-dessus, deux petites ouvertures jumelées sont surmontées d'une coquille.
Un épais larmier couronne le pignon clôturant la bâtière perpendiculaires couverte d'ardoises.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Intérêt historique et esthétique :

La rue du Marché au Charbon est située dans un quartier du centre qui fut largement touché par le bombardement de Villeroy en 1695. Du 13 au 15 août 1695, les troupes françaises dirigées par le maréchal de Villeroy bombardent la ville pendant 48 heures, détruisant près de 4000 maisons qui couvrent approximativement un tiers de la surface bâtie.
La reconstruction du centre de Bruxelles après cette catastrophe constitue l'un des événements majeurs de l'histoire urbanistique de la ville.
Si l'on décide de reconstruire sur le parcellaire ancien sans percées monumentales, c'est néanmoins une ville profondément différente qui surgit en quelques années.
Sur plus de 4000 maisons reconstruites, moins de 100 conservent actuellement une façade sans transformation radicale. En dehors des bâtiments de la Grand Place et ceux récemment classés dans l'îlot sacré, un nombre important d'immeubles datant de la reconstruction restent sans protection.
Il est important de préserver rapidement ce patrimoine qui range Bruxelles parmi les grands exemples de reconstruction aux XVIIème – XVIIIème siècles aux côtés de Londres après l'incendie de 1666, Rennes après l'incendie de 1720, Lisbonne après le tremblement de terre de 1755.

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
CHANCELLERIE
COLLÈGE RÉUNI DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE

La rue du Marché au Charbon part de la rue des Pierres et rejoint la place Fontainas. Cette très ancienne voirie faisait jadis partie de l'importante voie commerciale traversant la ville d'Est en Ouest et dont le tracé remonte en tout cas au XIème siècle. Malgré les transformations importantes du XIXème siècle (percement des boulevard et de la rue du Midi), cette rue longue et sinueuse conserve encore son alignement ancien.

Située au cœur du centre historique de Bruxelles, cette maison de la rue Marché au Charbon n°74, comporte une façade qui remonte à la période de reconstruction après le bombardement de 1695, qui marqua profondément le centre de Bruxelles et notamment le quartier Saint-Jacques.
L'immeuble fut complètement démoli en 1960 mais en conservant comme écran à la nouvelle construction une façade, de style Louis XIV, à pignon chantourné de style baroque tardif datant de la fin du XVIIème ou du début du XVIIIème siècle.
Il a également conservé son gabarit sur la partie avant marqué par une toiture en bâtière perpendiculaire couvertes d'ardoises.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 01 AVR. 2004

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

Jacques SIMONET

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme

Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
CHANCELLERIE
POUR DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE

BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE VOORGEVEL EN HET DAK VAN HET GEBOUW GELEGEN KOLENMARKT 74 TE BRUSSEL.

Kadastrale gegevens : Brussel, 1ste afdeling, sectie A, 1ste blad, perceel nr. 110d

Beknopte beschrijving :

De gevel van het gebouw gel. aan de Kolenmarkt nr.74 is een uniek overblijfsel uit een zeer vroege periode.Zij vormde de façade van een belangrijk traditioneel huis uit de laat 17de, begin 18de eeuw. In 1960 werd het gebouw echter afgebroken en heropgebouwd. Enkel de gevel werd behouden, met enkele wijzigingen aan de muuropeningen, en bepleisterd.
Zij heeft twee bouwlagen en vier traveeën onder een verhoogde halsgevel gedecoreerd aan de uiteinden met stenen kogels en voorzien van een dakkapel met vleugelstukken en afgedekt met een gebogen fronton.
Rechts op de benedenverdieping, omgevormd tot handelsruimte, een toegangspoort ingeschreven in een geprofileerde rondboog met sleutel die hernomen wordt op de uitkragende imposten. Deze zijn verbonden door een dwarsbalk waarboven een bovenlicht met waaiervormig gietijzeren traliewerk.
Links van de vitrine een deur onder rechte latei tussen twee geboste pilasters.
De bovenbouw wordt geritmeerd door composiet pilasters waartussen hoge vensters met dwarsbalken en voorzien van een borstwering met balusters. In de zijtraveeën worden deze bekroond door oculi, gevat in een waterlijst met sleutel. Daartussen bevindt zich een tweelicht onder rechte latei, beschermd door een waterlijst. Het tweelicht heeft een borstwering in siersmeedwerk. Daarboven nog een klein tweelicht bekroond door een schelpmotief. Een brede waterlijst bekroond de gevel en sluit het zadeldak af, bedekt met leien dakpannen.

Belang van het goed volgens de criteria, bepaald in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed:

Historische, artistieke en esthetische waarde:

De Kolenmarkt bevindt zich in een centrumwijk die erg te lijden had onder het bombardement van de Villeroy in 1695. Van 13 tot 15 augustus 1695 bombardeerden Franse troepen onder leiding van maarschalk de Villeroy de stad gedurende 48 uur, waarbij bijna 4000 huizen vernield werden, wat overeenkomt met een derde van de bebouwde oppervlakte. De heropbouw van het Brusselse stadscentrum na deze catastrofe is een van de belangrijkste gebeurtenissen in de stedenbouwkundige geschiedenis van de stad.
Hoewel beslist werd te herbouwen op de vroegere percelen, zonder monumentale herschikkingen, verrees er op enkele jaren tijd een sterk veranderde stad.
Van de 4000 herbouwde huizen zijn er thans minder dan 100 waarvan de gevel niet ingrijpend verbouwd werd. Behalve de gebouwen aan de Grote Markt en de onlangs beschermde gebouwen in de Vrije Gemeente is een groot aantal gebouwen uit de periode van de heropbouw niet beschermd.
Het is van belang spoedig te zorgen voor bescherming van dit erfgoed, dat Brussel tot één van de grote voorbeelden van heropbouw in de 17de en 18de eeuw maakt, naast Londen na de brand in 1666, Rennes na de brand in 1720 en Lissabon na de aardbeving in 1755.

De Kolenmarkt loopt van de Steenstraat naar het Fontainasplein. Het gaat om een zeer oude weg die vroeger deel uitmaakte van de belangrijke handelsweg die de stad doorkuiste van oost naar west en waarvan het tracé zeker teruggaat tot de 11de eeuw. Ondanks aanzienlijke

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
KANSELARIJ

verbouwingen in de 19de eeuw (aanleggen van de Zuidlaan en de Zuidstraat), behield deze lange en kronkelende straat haar oorspronkelijke bouwlijn.

Dit huis met nr. 74 in de Kolenmarktstraat ligt in het hart van het historisch centrum van Brussel en dateert uit de periode van de wederopbouw na het bombardement van 1695, dat diepe sporen heeft nagelaten in het Brusselse stadscentrum en in het bijzonder in de Sint-Jakobswijk. Het gebouw werd volledig afgebroken in 1960 op de gevel na, die bewaard werd als schermgevel voor het nieuwe gebouw. Het is een gevel in Lodewijk XIV stijl, met een verhoogde halsgevel in laatbarokstijl, daterend uit het einde van de 17de, begin 18de eeuw. In het voorste gedeelte, heeft het gebouw zijn oorspronkelijke vorm behouden, gekenmerkt door een zadeldak met leien dakpannen.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 01 AVR. 2004

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

Jacques SIMONET

De Staatssecretaris bij het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme

Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE

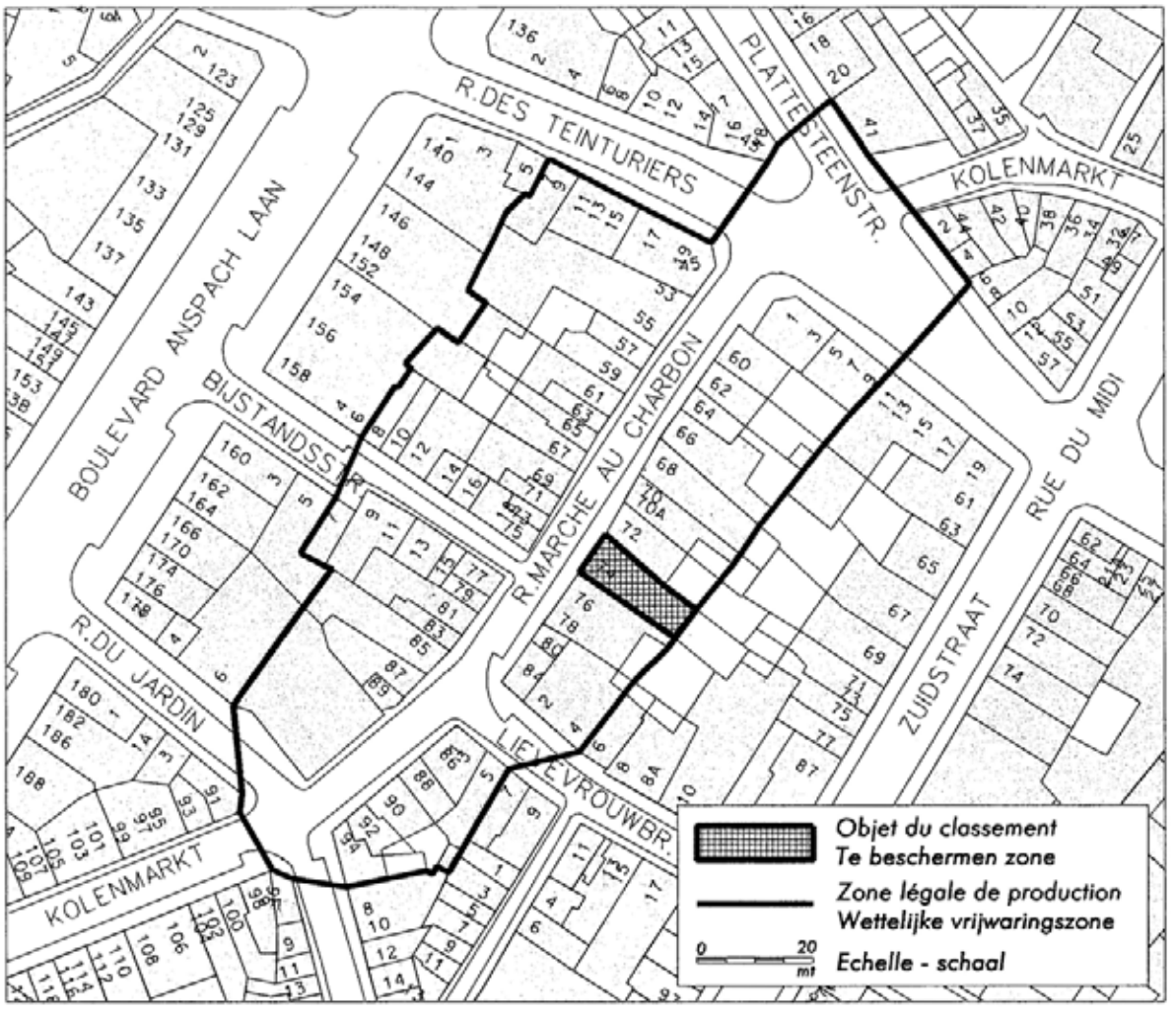
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING · COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE · KANSELARIJ

ANNEXE II A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LA FACADE AVANT ET LA TOITURE DE L'IMMEUBLE SIS RUE DU MARCHE AU CHARBON N° 74 A BRUXELLES

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE VOORGEVEL EN HET DAK VAN HET GEBOUW GELEGEN KOLENMARKT NR 74 TE BRUSSEL

DELIMITATION DE LA ZONE DE PROTECTION

AFBAKENING VAN DE VRIJWARINGSZONE

Vu pour être annexé à l'arrêté du 0 1 AVR. 2004

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 0 1 AVR. 2004

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation Urbaine et de la Recherche scientifique,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

Jacques SIMONET

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré de personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme
Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE

KANSELARIJ